

V Praze dne 11. prosince 2014

Zápis

ze zasedání Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování 13. listopadu 2014

Jednání se uskutečnilo dne 13. listopadu 2014 od 14:00 do 19:00 hodin, v zasedací místnosti FÓRUM (Vladislavova 4, Praha 1).

Přítomní členové výboru: Bc. Emil Horvát (předseda), Mgr. Jitka Baťková, Mgr. Karel Čada, Bc. Stanislav Daniel, Ing. Blanka Davidová, Mgr. Marek Hojsík, Mgr. Cyril Koky, PhDr. Renata Köttnerová, Miroslav Kováč, Mgr. Šárka Müllerová (za Ing. Helenu Petrokovou), Mgr. Miroslava Sobková (za RNDr. Petra Pospíšila), Ing. Radka Soukupová,

Omluveni členové výboru: Mgr. Katarína Klamková, Bc. Jarmila Strnadová, Jolana Šmarhovičová, Mgr. Daniel Vrána

Hosté: Bc. Stanislav Daniel (AK ČR), Mgr. Martina Štěpánková (SLP), PhDr. Andrea Baršová (OLP), Bc. Martin Šimáček (Agentura pro sociální začleňování), Bc. Jakub Švec (ASZ), Bronislav Podlaha (ASZ), Vít Lesák (ASZ),

Tajemník výboru: Martin Martínek, M. A:

ZAHÁJENÍ

Předseda výboru Bc. Emil Horvát přivítal všechny přítomné na prvním zasedání Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování („dále jen „výbor“). Vzhledem k tomu, že se jednalo o první zasedání výboru, požádal přítomné členy o krátké představení se. Přítomno bylo 11 členů výboru a 2 zástupci s pověřením hlasovat, čímž bylo zasedání usnášeníschopné. Jednání se účastnil také Bc. Stanislav Daniel, který byl nominován Asociací krajů ČR. Omluvené členy představil tajemník výboru.

Předseda představil program zasedání:

1. Zahájení
2. Úvodní slovo předsedy výboru a úvodní slovo ředitele ASZ
3. Volba místopředsedy výboru
4. Představení koordinovaného přístupu - ředitel ASZ
5. Metoda výběru nových lokalit 12/2014 - Švec
6. Různé
7. Závěr

Program zasedání byl jednomyslně schválen.

Bod 2

Předseda výboru informoval členy o své návštěvě některých lokalit Agentury pro sociální začleňování (dále jen „ASZ“), aby se blíže seznámil s působením ASZ v terénu. Dále představil priority, které spočívaly zejména ve zlepšení spolupráce mezi Radou vlády pro záležitosti romské menšiny, která je členem, a činností Agentury pro sociální začleňování. Ředitel ASZ, Martin Šimáček, seznámil přítomné s harmonogramem při výběru obcí, které budou začleněny do programu. Hovořil o práci ASZ v různých regionech a nastínil práci ASZ pro příští roky spolupráce.

Do června připraví ASZ materiál pro jednání vlády, ve kterém bude informace o jejím budoucím působení.

Bod 3

Předseda výboru navrhl zvolit jednoho člena místopředsedou. Tajemník informoval o funkci místopředsedy, která spočívá zejména v zastupování předsedy v jeho nepřítomnosti. Vzhledem k tomu, že na zasedání nebyli přítomni všichni členové, požádal předseda tajemníka, aby obeslal všechny členy emailem s žádostí o nominování svých návrhů na místopředsedy. Výsledky nominací budou prezentovány na příštím zasedání.

Bod 4

Ředitel ASZ představil koordinovaný přístup řešení problematiky sociálně vyloučených lokalit Agentury pro sociální začleňování pro období 2014-2020 (dále jen koordinovaný přístup). Zmínil postup a způsob výběru obcí, které by měly ve zmíněném období spolupracovat s ASZ. Seznámil výbor se strategickými dokumenty, které slouží jako podklad pro čerpání prostředků a s územní dimenzí, která bude uplatněna v rámci operačních programů. Měla by být vytvořena koordinovaná spolupráce operačních programů (OP Z, OP VVV a IROP) a Agentury pro sociální začleňování pro 70 měst a obcí.

Harmonogram a způsob výběru obcí je uveden v příložené prezentaci (viz příloha č. 1). V režimu koordinovaného přístupu k sociálnímu začleňování by měly být připravovány strategické plány sociálního začleňování pro jednotlivá území. Na výběr obcí by měla navázat příprava a vyhlášení výzev OP Z, dále také OP VVV, IROP (stále k jednání).

Výboru projednal možnost podpory více než 70 obcí. Někteří členové se dotazovali, proč by se mělo jednat pouze o 70 obcí, zdali to není pouze malý segment těch, které by potřebovaly v rámci koordinovaného přístupu podpořit. K tomu bylo sděleno, že počet obcí se odvíjí od kapacitních možností ASZ. Na druhou stranu, s ohledem na přípravu výzev, i ostatní obce, které nebudou zapojeny do koordinovaného přístupu ASZ, si budou moci na podobné projekty žádat finanční prostředky z OP VVV, OP Z a IROP. Taková finanční podpora však nebude poskytována z finanční alokace, která bude určena pro koordinovaný přístup, ale z ostatních výzev, které by měly mít podobné obsahové zaměření, ale nebudou součástí tzv. koordinovaného přístupu. Zástupci řídicích orgánů informovali, že takové výzvy budou vypisovány i mimo koordinovaný přístup, což umožní financovat projekty měst, které se koordinovanému přístupu neúčastní. Zdůraznili také, že alokace na tyto projekty budou mnohonásobně vyšší než alokace na KPSVL.

ASZ bude ve vybraných lokalitách monitorovat procesy sociálního začleňování. Důležitou roli v tomto procesu budou mít také kraje, které připravují krajské strategické dokumenty. Krajské úřady rozhodují o rozvoji služeb, což je pro koordinovaný přístup klíčové. Pro koordinovaný přístup budou relevantní aktuální strategické dokumenty. Rada vlády pro záležitosti romské menšiny v rámci metodické podpory Krajských koordinátorů pro romské záležitosti připravuje podpořit kraje v procesu vytváření krajských strategií romské integrace. Takové krajské strategie by měly být také zohledněny v rámci koordinovaného přístupu (v rámci Metodiky ke koordinovanému přístupu). Rozsah užívání určitých služeb, zejména sociálních, zaměstnanosti, ale také vzdělávání dětí v MŠ a ZŠ hlavního vzdělávacího proudu, apod. bude určován kraji.

ASZ provede v obcích, ve kterých bude působit, mapování potřebnosti (a to ve všech základních oblastech – bydlení, zaměstnávání, vzdělání, bezpečí, dluhy, soc. služby atd.), a to mj. na v rámci situačních analýz, nejméně na 50 domácnostech dotazníkovým šetřením, a dále nepřímo přes poskytovatele služeb.

Na výstupech se bude nahlížet na:

- rozsahy a užívání určitých služeb, a to jak kvantitativně, tak kvalitativně (odpovídají služby potřebám)
- dotazníkové šetření – snaha o zachycení stejných domácností jako na vstupech
- etnicitu beneficianta, a to jak připsanou, tak na základě sebeurčení.

M. Šimáček informoval, že v roce 2014 proběhne výběr z obcí, které jsou v současné době v režimu vzdálené podpory. Postup pro obce, které budou vybrány v rámci tohoto výběru, je následující:

- start zpracování tříletého strategického plánu sociálního začleňování (SPSZ) – leden 2015
- příprava projektových žádostí od února, resp. června 2015
- podávání projektů do první vlny výzev od září 2015
- realizace projektů nejdříve od listopadu 2015
- revize SPSZ po 1 roce a jeho aktualizace po 3 letech na další období (více viz příloha č. 1).

Někteří členové nesouhlasili s tím, že pouze obce, které spolupracují s ASZ v rámci vzdálené podpory, mají mít přístup ke spolupráci v první vlně výběru nových lokalit. Bylo upozorněno na možné znevýhodnění obcí, které doposud s Agenturou nespolečně pracovaly, a tím nebudou mít možnost přihlásit se do první vlny žádostí. Návazně to může znamenat, že obce, které jsou v současné době vedeny v rámci vzdálené podpory, obdrží intenzivnější a dlouhodobější podporu. V reakci na tento podnět bylo zmíněno, že jsou to právě ty obce, ve vzdálené podpoře, které jsou díky spolupráci s ASZ připraveny na strategické plánování, což jim umožní čerpání podpory již od samého začátku. Současně ASZ nebude muset ve spolupráci se samosprávou vytvářet situační analýzy obcí, protože ty již byly provedeny. Tímto jsou uvedené obce připraveny na spolupráci. U úplně nových obcí by tento proces nemohl být tak rychle zahájen.

Bod 5

Další bodu jednání představil J. Švec. Jednalo se o „Pravidla výběru nových lokalit ke spolupráci s ASZ od r. 2015“ a „Dotazník pro obce - příloha přihlášky ke spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování“ (viz přílohy). Uvedl, že pravidla výběru nových lokalit vycházejí z dobré zkušenosti a podobně jako v předchozích vlnách, a to ve 2 fázích (1. kolo hodnocení hodnotiteli a druhé kolo v rámci jednání Monitorovacího výboru).

Mezi základní principy byly uvedeny

1. velikost SVL
2. prokázaná snaha o integrační politiku
3. cíle integrační politiky.

J. Švec představil návrh, který měl být Monitorovacím výborem schválen. Vybráno by mělo být 10 lokalit – lokality, které jsou osvědčené. Pravidla a principy jsou obdobné, jak tomu bylo v minulém období. Výběr proběhne ve dvou fázích, nejprve na základě přihlášek, následně na základě prezentace obcí před monitorovacím výborem. Snahou je, aby byly vybrány lokality, kde mají problém sociálně vyloučené lokality. Mělo by se jednat o vybrané obce s prokázanou integrační politikou, lokality, které prošly spoluprací s ASZ.

Obec jak v přihlášce, tak před monitorovacím výborem bude vysvětlovat cíle atd. Výzva bude zveřejněna agenturou obcím po odsouhlasení monitorovacím výborem. J. Švec dále seznámil členy s harmonogramem výběru od poloviny listopadu 2014 do března 2015 a okruhem lokalit pro výběr. Přihláška by měla obsahovat kontaktní osobu, měla by být schválena radou či zastupitelstvem obce a vyjádření krajského koordinátora (viz příloha č. 2 Pravidla výběru nových lokalit ke spolupráci s ASZ od r. 2015). Následně byl představen Dotazník pro obce - příloha přihlášky ke spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování (viz Příloha č. 3)

V rámci diskuze ke zmíněným dokumentům byly navrženy tyto změny:

- vyhodnocení dotazníků hodnotiteli – mediánem (1)
 - návrh na změnu složení komise (2)
 - změna formy a obsahu dotazníku pro obce (3).
1. Členové monitorovacího výboru navrhli, aby pro ustanovení bodového hodnocení jednotlivých žádostí byl použit namísto aritmetického průměru hodnocení všech hodnotitelů medián. Upozornili, že v minulosti docházelo k značným rozdílům v hodnocení, a medián by umožnil eliminovat extrémy.

Předseda výboru nechal o tomto návrhu hlasovat a návrh byl přijat poměrem hlasů 7 pro, 1 se zdržel a nikdo nebyl proti.

2. Členové monitorovacího výboru nesouhlasili se složením 6 členné komise pro hodnocení žádostí v prvním kole. Namítali, že komise ve složení 3 pracovníci z ASZ a 3 členové monitorovacího výboru neumožňuje objektivní hodnocení. Požádali, aby složení komise reflektovalo také zapojení Kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny v rámci Oddělení lidských práv a ochrany menšin. Ředitelka Odboru lidských práv a ochrany menšin v této souvislosti poukázala na limitující kapacity Odboru, respektive Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

Předseda výboru v návaznosti na diskuzi nechal prvně hlasovat o původním návrhu, tj. 3 zástupci ASZ a 3 členové monitorovacího výboru. Tento návrh nebyl schválen, a to poměrem hlasů 0 pro, 1 se zdržel a 8 proti. Následně nechal hlasovat o novém návrhu, který zmiňoval, aby hodnotitelská komise byla složena z 3 členů Monitorovacího výboru, 2 zástupců Odboru pro sociální začleňování a 1 zástupce Odboru lidských práv a ochrany menšin (Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny). Tento návrh byl přijat poměrem hlasů 8 pro, 1 se zdržel a 0 proti.

3. Předložený dotazník pro obce byl dle výboru nekonkrétní a vyžadoval si řadu úprav. Vzhledem k tomu, že ASZ přichází do spolupráce s obcemi v rámci koordinovaného přístupu, pro nějž budou platit speciální výzvy, požádal výbor ředitel ASZ, aby dotazník přepracoval a zkonkretizoval. Jednalo se zejména o rozepsání a rozčlenění hodnotících kritérií pro obce, které budou začleněny do projektu. V popisu lokality a potřeb je nutné zmínit informace o Romech jako jednu z cílových skupin, důsledně je třeba popsat strukturu lokality (krátké zhodnocení strategického plánu obce, spolupráce s občanskou společností). V dotazníku také chyběla oblast komunitního rozvoje, rozpočet samosprávy vynaložený na integraci. Část 3 dotazníku, tj. „plán spolupráce s ASZ“, byla dle názorů většiny členů monitorovacího výboru nedopracovaná. Způsob, který neumožnil jasně definovat důvody pro přidělení či nepřidělení určitého počtu bodů, by byl z hlediska auditu nedostatečný. Každý bod musí být jednoznačně zdůvodněn.

Předseda v návaznosti na připomínky výboru, zejména ze stran zástupců resortů a řídicích orgánů odložil hlasování o Pravidlech výběru nových lokalit ke spolupráci s ASZ od r. 2015 a Dotazníku pro obce - příloha přihlášky ke spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování. Požádal ředitele ASZ, aby připravil novou verzi dotazníku, která by reflektovala požadavky řídicích orgánů. Bylo domluveno, že ASZ připraví novou verzi, kterou prodiskutují zástupci řídicích orgánů, poté co bude nad materiálem panovat shoda mezi představiteli řídicích orgánů, tak bude předložen všem výboru k připomínkám (cca 2 dny). Následně bude výbor hlasovat o samotném dokumentu.

Předseda poděkoval za účast všem přítomným členům a zasedání výboru uzavřel.

Přílohy:

- č. 1 - Presentace: Koordinovaný přístup k řešení problematiky sociálně vyloučených lokalit
- č. 2 - Pravidla výběru nových lokalit ke spolupráci s ASZ od r. 2015
- č. 3 - Dotazník pro obce - příloha přihlášky ke spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování

Zpracoval: Martin Martínek, M. A.
tajemník

Schválil: Emil Horvát